

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

NEPRIKLAUSOMŲ EKSPERTŲ PATARIAMOSIOS TARYBOS, SUDARYTOS
MINISTRO PIRMININKO 2020 M. GRUODŽIO 18 D. POTVARKIU NR. 183,
PASITARIMO
PROTOKOLAS

Click here to enter text. Nr.

Vilnius

PASITARIMO DATA – 2021 m. kovo 8 d. 16.00 val.

PASITARIMO DALYVIAI:

Nepriklausomų ekspertų patariamąsios tarybos (toliau – Ekspertų taryba) nariai:

Ieva Brogienė	– Lietuvos skautijos vyriausioji skautininkė
Vaidotas Grigas	– viešosios įstaigos Molėtų ligoninės direktorius
Laimonas Griškevičius	– viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų (toliau – Santaros klinikos) Hematologijos, onkologijos ir transfuziologijos centro vadovas
Ligita Jančorienė	– Santaros klinikų Infekcinių ligų centro vadovė
Vidmantas Janulevičius	– Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas
Ramunė Kalėdienė	– Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Visuomenės sveikatos fakulteto dekanė
Ingrida Olendraitė	– mokslo tyrėja
Valdas Pečeliūnas	– Santaros klinikų direktorius medicinai
Andrius Romanovskis	– Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas
Mindaugas Stankūnas	– Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Sveikatos vadybos katedros profesorius
Kęstutis Štaras	– viešosios įstaigos Centro poliklinikos direktorius
Vaidotas Zemlys-Balevičius	– UAB „Euromonitor International“ duomenų mokslininkas

Kiti dalyviai:

Ingrida Šimonytė	– Ministrė Pirmininkė
Giedrė Balčytytė	– Vyriausybės kanclerė
Alminas Mačiulis	– Vyriausybės kanclerio pavaduotojas
Arūnas Dulkys	– sveikatos apsaugos ministras
Živilė Simonaitytė	– sveikatos apsaugos viceministrė
Jurgita Grebenkoviėnė	– Sveikatos apsaugos ministerijos kanclerė
Rasa Kiūdytė	– Sveikatos apsaugos ministerijos patarėja
Vincas Jurgutis	– ekonomikos ir inovacijų viceministras
Karolis Žemaitis	– ekonomikos ir inovacijų ministro patarėjas
Rasa Jakilaitienė	– Ministro Pirmininko patarėja
Živilė Gudlevičienė	– Ministro Pirmininko patarėja
Aistis Šimaitis	– Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupės projektų vadovas
Rūta Vainienė	– Lietuvos prekybos įmonių asociacijos direktorė
Renata Surovec	– Vyriausybės kanceliarijos Ryšių su visuomene skyriaus vedėja
Eglė Gasiūnaitė	– Vyriausybės kanceliarijos vyriausioji patarėja teisės klausimais
Loreta Ašoklienė	– Sveikatos apsaugos ministerijos Sveikatos stiprinimo skyriaus vedėja
Eglė Neciunskienė	– Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės vadovė
Nijolė Putrienė	– Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja
Aistė Zedelytė-Kaminskė	– Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja
Aurelija Urbonienė	– Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja

1. SVARSTYTA. Dėl COVID-19 situacijos.

A. Šimaitis, Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupės projektų vadovas, pristatė COVID-19 ligos epidemiologinę situaciją: COVID-19 neigiamų atvejų nedidėja, Šiaurės Lietuvos savivaldybės, kurios priklausė juodajam scenarijui, paraudonavo ir liko tik 8 juodos, pandemijos pagreitis nukrito ir siekia -20 proc., mobilumo indeksas toliau kyla (ypač transporte ir maisto prekybos vietose), profilaktinio testavimo mastas sumažėjo 4 kartus, testavimo apimtys nėra didelės, ligoninėse stacionarizuotų asmenų skaičius stabilus, tik daugėja ligonių intensyvios terapijos skyriuose. Kadangi Lietuvoje Jungtinės Karalystės (JK) viruso atmainos paplitimas sudaro 14 proc., siūloma atidžiai stebėti COVID-19 situaciją po 3–4 savaitių, įvertinus rizikas, susijusias su naujos atmainos paplitimu.

2. SVARSTYTA. Dėl siūlymų, susijusių su galimais ribojimų atlaisvinimais šv. Velykų laikotarpiu.

R. Kalėdienė, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Visuomenės sveikatos fakulteto dekanė, pristatė pasiūlymus pradėti aktyvią komunikaciją dėl esančių ribojimų laikymosi, rengiantis šv. Velykoms, siekiant, kad COVID-19 plitimas kuo sparčiau sumažėtų ir būtų išvengta naujos, labiau užkrečiamos atmainos eksponentinio plitimo. Diskutuota dėl judėjimo apribojimų tarp savivaldybių atlaisvinimo, dėl tikslingos komunikacijos, kaip saugiai švęsti šv. Velykas, dėl trumpalaikio bendravimo ribojimų atlaisvinimo per šventes, rekomendacijų prieš susitinkant su kitų namų ūkių nariais atlikti testus ir kt. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje plinta JK viruso atmaina, pagrindo atlaisvinimams šiuo metu nėra, todėl būtina stebėti epidemiologinę situaciją, vertinti naujos atmainos plitimą ir sprendimus priimti atėjant švenčių laikotarpiui. Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė pasiūlė skatinti senjorus vakcinuotis, motyvuojant tuo, kad pasiskiepiję jie galės praleisti pavasario šventes su artimaisiais.

Apibendrinant konstatuota, kad kol kas nesiūloma komunikuoti dėl šv. Velykų šventimo ir siūloma stebėti epidemiologinę situaciją.

3. SVARSTYTA. Dėl prekybos vietų ribojimų atlaisvinimo galimybių.

M. Stankūnas, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Sveikatos vadybos katedros profesorius, pristatė pasiūlymus, kaip galima saugiai atnaujinti veiklą parduotuvėms, kurios teikia nebūtinąsias prekes didesniame nei 300 kv. m plote. Siūlomos šios priemonės: saugus prekybos plotas vienam pirkėjui (35 kv. m), pirkėjų skaičiaus prie įėjimo kontrolė, privalomai dėvimos medicininės kaukės arba respiratoriai, įėjimas į parduotuvę tik per atskirą įėjimą lauke, nuolatinis darbuotojų testavimas ir temperatūros tikrinimas, oro ventiliavimo sistemų maksimalus panaudojimas, tiesioginis kontaktas su pirkėju ne daugiau nei 15 min. ir kitos apsaugos priemonės. Diskusijos vyko dėl turgavietėse esančių kioskų ir paviljonų, kultūros įstaigų ir muziejų atvėrimo. Pabrėžta, kad turi būti aiškiai iškomunikuota testavimo būtinybė atveriant veiklas ir vadovų švietimas, kad tik testuojant ir užtikrinant kitas saugos priemones galima atverti veiklas. Kol kas nesiūloma atverti parduotuvių, esančių prekybos centruose, – reikėtų įvertinti, kaip epidemiologinę situaciją paveiks atskirų parduotuvių atidarymas. Rekomenduota prekybos centrams parengti ir pristatyti priemones, kurios leistų saugiai atverti ir kitas prekybos vietas. Šį klausimą pasiūlyta diskutuoti su prekybos centrų vadovais.

Apibendrinant pritarta pasiūlymams atidaryti parduotuves, kurios turi įėjimą iš lauko.

4. SVARSTYTA. Dėl prevencinio testavimo kaupinių PGR metodu ir ugdymo institucijų atvėrimo.

L. Griškevičius, Santaros klinikų Hematologijos, onkologijos ir transfuziologijos centro vadovas, pateikė informaciją apie bandomąjį prevencinį testavimą kaupinių PGR metodu, vykdytu vienoje iš Vilniaus miesto progimnazijų, savivaldybės įmonėse ir Santaros klinikose, taip pat pateikti pasiūlymai dėl ugdymo institucijų atvėrimo.

Pateiktos šios išvados: prevencinis testavimas padėjo užgesinti židinius savivaldybės įmonėse, atvėrimo metu sustabdė dviejų infekuotų asmenų patekimą į ugdymo instituciją, taip pat infekcijos protrūkį Santaros klinikų padidėjusios rizikos grupių padaliniuose.

Problemos: ėminių imta sveikatos priežiūros specialistai (siekiant supaprastinti procesą, asmenys ėminių turėtų imti patys sau ar apmokytas asmuo); kaupinių metodo diegimą stabdo centralizuoto projekto koordinavimo valstybės mastu nebuvimas, nepritaikyta šalies IS kaupinių formavimui ir pakartotiniam individualiam testavimui (rankinis darbas), nepakankami kaupinių tyrimo pajėgumai (šalies PGR infrastruktūra nėra automatizuota, taikomos skirtingos laboratorijų PGR metodikos).

Planas: Vilniaus miesto savivaldybė planuoja tęsti mokyklų atvėrimą, testuojant kaupinių PGR metodu; Santaros klinikos planuoja tęsti didelės rizikos darbuotojų ir pacientų periodinį prevencinį testavimą. Siūloma etapais atverti ugdymo institucijas, taikant PGR kaupinių testavimą: kai savivaldybėje nustatoma mažiau kaip 200 atvejų 100 000 gyv. per 14 dienų, darbuotojus ir moksleivius testuoti ugdymo instituciją atveriant, o vėliau, jei nepakankama PGR infrastruktūra, testuoti pagal galimybes; kai savivaldybėje nustatoma daugiau nei 200 atvejų 100 000 gyventojų per 14 dienų, darbuotojus ir moksleivius testuoti ugdymo instituciją atveriant, o vėliau – ne rečiau kaip kas 7 dienas.

NUSPRESTA:

Pasiūlyti Vyriausybei:

1. Karantino ribojimų pakeitimus, artėjant šv. Velykoms, atlikti, atsižvelgiant į epidemijos raidos pokyčius artimiausiomis savaitėmis.

2. Aktyviai komunikuoti apie ribojimų laikymosi, testavimo ir vakcinacijos svarbą.

3. Pritarti pasiūlymams atidaryti parduotuves, kurios turi įėjimą iš lauko, nustatant ribojimus dėl ploto, srautų valdymo, kaukių dėvėjimo, testavimo ir kt.

4. Prekybos centrams rekomenduoti parengti aiškius planus, kaip, atvėrus visas juose esančias prekybos vietas, bus kontroliuojami lankytojų srautai bendroje erdvėje.

Pasitarimo pirmininkė

Ramunė Kalėdienė

Protokolavo

Aurelija Urbonienė